

## A TANTÁRGY ADATLAPJA

### 1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Történelmi Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6 Szak / Képesítés	Jelenkor Története és Nemzetközi Kapcsolatok

### 2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	<b>A nemzeti kisebbségek története Romániában a XX. században (a magyar kisebbségen kívül) HLM1612</b>						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Gidó Attila, kutató						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Gidó Attila, kutató						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	6	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Szak

### 3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	0	3.3 szeminárium/labor	4
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	48	melyből: 3.5 előadás	0	3.6 szeminárium/labor	48
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					
Más tevékenységek: .....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					
3.8 A félév össz-óraszama	fiz./ konv.				
3.9 Kreditszám	4				

### 4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<input type="checkbox"/>
4.2 Kompetenciabeli	<input type="checkbox"/>

### 5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<input type="checkbox"/>
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<input type="checkbox"/> A szemináriumok során szükség van – egyes dokumentumok, statisztikák, modellek, térképek digitalizált változatainak láthatóvá tételéhez – számítógépre és projektorra (digitális).

## 6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> A doméniumnak megfelelő specifikus fogalmak elsajátítása és használata</li> <li><input type="checkbox"/> A társadalomtudományok kutatási eszközeinek az alkalmazása</li> <li><input type="checkbox"/> Saját kutatási projekt megtervezésének és végrehajtásának képessége</li> <li><input type="checkbox"/> Adatgyűjtési képesség</li> <li><input type="checkbox"/> Elemzési képesség</li> </ul>
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Kritikai gondolkodás kialakítása</li> <li><input type="checkbox"/> Beszédkészség kifejlesztése</li> <li><input type="checkbox"/> Közösségben végzett munka összehangolása</li> <li><input type="checkbox"/> Elemző- és szintetizáló készség</li> <li><input type="checkbox"/> Digitális kompetenciák</li> </ul>

## 7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Az etnikumok közötti kapcsolatok, a kisebbségek fogalmának elméleti felfeztetését követően a tantárgy a Romániában élő etnikai és nemzeti kisebbségek történetét, valamint a kisebbségeket illető Román állami politikák alakulását vizsgálja.</li> </ul>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> A tantárgy célja a román állam által elismert 19 etnikai/nemzeti kisebbség történetének a megismertetése: zsidók, németek, örmények, romák, törökök, tatárok, ukránok, ruténok, lipovánok, bolgárok, szerbek, horvátok, csehek, szlovákok, lengyelek, olaszok, görögök, albánok, macedónok. A tantárgy nem foglalkozik a magyar kisebbség történetével.</li> </ul>

## 8. A tantárgy tartalma

8.1 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
-----------------	----------------------	--------------

1. Bevezetés a kisebbségkutatásba	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-a kisebbség demográfiai és szociológiai meghatározása, az etnikai és a nemzeti kisebbségek közötti különbség, etnicitás, marginális kisebbségek és marginális státuszcsoporthoz, az államok tipologizálhatósága a kisebbségi lakosság aránya alapján, a kisebbségek tipologizálhatósága
2. Zsidók	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-regionális különbségek, betelepülés, integráció, asszimiláció, egyenjogúsítás, zsidó nemzeti mozgalom, antiszemitizmus, holokauszt, emigrálás
3. Németek	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-regionális különbségek, integráció, szász autonómia, önszerveződés, viszony a náci Németországgal, deportálás a Szovjetunióba, emigrálás
4. Örmények	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-regionális különbségek, integráció, asszimiláció, egyházi szervezet
5. Romák	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-regionális különbségek, integráció, asszimiláció, roma holokauszt, jogi helyzet, társadalmi helyzet
6. Törökök és tatárok	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-integráció, önszerveződés, jogi helyzet
7. Ukránok, rutének, lipovánok	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-integráció, önszerveződés, jogi helyzet
8. Bolgárok, szerbek, horvátok	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-integráció, önszerveződés, jogi helyzet, a bolgárok és szerbek deportálása a Baraganba
9. Csehek, szlovákok, lengyelek	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-integráció, önszerveződés, jogi helyzet
10. Olaszok, görögök, albánok, macedónok	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-integráció, önszerveződés, jogi helyzet
11. A kisebbségek elleni állami erőszak megnyilvánulási formái a 20. században	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-örmény népirtás, holokauszt, holodonor, a román állam kisebbségekkel szembeni politikája az államszocialista időszak alatt, Ruanda, rohingyák
12. A kisebbségek helyzete az 1989 utáni Romániában	Problematizálás, szemléltetés, megbeszélés, vita	-politikai képviselet, önszerveződés, kisebbségi jogok, román állampolitikák

## Könyvészet:

<http://www.adatbank.ro/regio/ispmn/institutii/>

Etnikai térképek. ISPMN, Kolozsvár <http://ispmn.gov.ro/maps>

Benedek József (szerk.): *România. Tér, gazdaság, társadalom*. Nemzeti Kisebbségkutató Intézet – Kriterion, Kolozsvár, 2011, 169–188. (Kisebbségek, kisebbségvédelem Romániában c. fejezet)  
[https://books.google.ro/books?id=fAKCIK0O2AcC&printsec=frontcover&hl=hu&source=gbs\\_ge\\_summar\\_y\\_r&cad=0#v=onepage&q&f=false](https://books.google.ro/books?id=fAKCIK0O2AcC&printsec=frontcover&hl=hu&source=gbs_ge_summar_y_r&cad=0#v=onepage&q&f=false)

Bokor Zsuzsa (coord.), Bokor Zsuzsa (coord.): *În căutarea tărâmului promis. Italienii din România*, Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2017.

Adriana Cupcea - Kozák Gyula (coord.), Adriana Cupcea - Kozák Gyula (coord.): *Istorie și identitate la turcii din Dobrogea*, Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2017.

Anca Filipovici - Attila Gidó (ed.), TRE CUTUL PREZENT. *Evreii din România: istorie, memorie, reprezentare*, Nemzeti Kisebbségkutató Intézet Kiadója, Kolozsvár, 2018.

Gidó Attila (szerk.): *Cronologia minorităților naționale din România. Volumul 3: Italieni, romi, slovaci și cehi, ucraineni*. Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca, 2016.  
<http://ispmn.gov.ro/node/cronologia-minoritilor-naionale-din-romnia-19892009>

Gidó Attila (szerk.): *Cronologia minorităților naționale din România 1989–2009. Vol. 2: Macedoneni, polonezi, ruși lipoveni, ruteni, sârbi, tătari și turci*. Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2013.  
<http://ispmn.gov.ro/node/cronologia-minoritilor-naionale-din-romnia-19892009>

Gidó Attila (szerk.): *Cronologia minorităților naționale din România 1989–2009. Vol. 1: Albanezi, armeni, bulgari, croați, eleni, evrei și germani*. Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2012.  
<http://ispmn.gov.ro/node/cronologia-minoritilor-naionale-din-romnia-19892009>

Horváth István: *Kisebbségszociológia. Alapfogalmak és kritikai perspektívák*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó-Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, 2006.  
[http://www.szociologia.eu/sites/default/files/hir\\_csatolmanyok/091\\_horvath\\_istvan\\_kisebbszociologia\\_tankonyv.pdf](http://www.szociologia.eu/sites/default/files/hir_csatolmanyok/091_horvath_istvan_kisebbszociologia_tankonyv.pdf)

*Istoria minorităților naționale din România*. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.  
[http://www.edrc.ro/docs/docs/Istoria\\_minoritatilor\\_3%20martie.pdf](http://www.edrc.ro/docs/docs/Istoria_minoritatilor_3%20martie.pdf)

Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel (szerk.): *Folyamatok és léhelyzetek – kisebbségek Romániában*. Nemzeti Kisebbségkutató Intézet – Kriterion, Kolozsvár, 2009.  
[https://books.google.ro/books?id=YbClrmXnMjMC&printsec=frontcover&hl=hu&source=gbs\\_ge\\_summar\\_y\\_r&cad=0#v=onepage&q&f=false](https://books.google.ro/books?id=YbClrmXnMjMC&printsec=frontcover&hl=hu&source=gbs_ge_summar_y_r&cad=0#v=onepage&q&f=false)

Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel (szerk.): *Cehii din Banat*. Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Kolozsvár, 2018.

Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel (szerk.): *Slovacii din România*. Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Kolozsvár, 2018

Kiss Dénes: *Sistemul instituțional al minorităților etnice din România*. Working Papers, nr. 34, ISPMN, Cluj-Napoca, 2010. <http://ispmn.gov.ro/node/sistemul-instituional-al-minoritilor-etnice-din-romnia>

Korunk 2009/5 (tematikus lapszám a romániai kisebbségekről: albánok, muzulmánok, romák, örmények)  
<http://www.korunk.org/?q=node/8&ev=2009&honap=5>

Metin Omer - Adriana Cupcea (coord.), Metin Omer - Adriana Cupcea (coord.): *Un destin la Marea Neagră. Tătarii din Dobrogea*, Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2017.

Pozsony Ferenc: *Erdély népei. Szászok, örmények, székely szombatosok, cigányok*. Egyetemi jegyzet, KJNT–BBTE, Kolozsvár, 2009.

Szarka László: A közép-európai kisebbségek tipológiai besorolhatósága. *Kisebbségkutatás* 2/1999, 168–175.  
<http://epa.oszk.hu/00400/00462/00002/3.htm>

Székely István Gergő: *Reprezentarea politică a minorităților naționale din România*. Studii de Atelier, 20/2009, ISPMN, Cluj-Napoca, 2009 <http://ispmn.gov.ro/uploads/studii-atelier/szekely20.pdf>

Toader Nicoară: *Istoria și tradițiile minorităților din România*. Ministerul Educației și Cercetării, 2005.  
[http://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/sup\\_curs/istorie24.pdf](http://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/sup_curs/istorie24.pdf)

Ottmar Trașcă, Remus Gabriel Anghel (coord.): *Un veac frământat. Germanii din România după 1918*. Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Kolozsvár, 2018.

Vladimir Tismăneanu (szerk.): *Raport final. Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste din România*. Editura Humanitas, București, 2007, 523-577.  
[http://old.presidency.ro/static/rapoarte/Raport\\_final\\_CPADCR.pdf](http://old.presidency.ro/static/rapoarte/Raport_final_CPADCR.pdf)

**9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.**

A tantárgy eleget tesz a következő elvárásoknak:

- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
- A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

**10. Értékelés**

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás			
10.5 Szeminárium	Szemináriumi tevékenység	Referátum bemutatása és megvédése. Fogalmak helyes használata, formai követelmények teljesítése	30%
	Szemináriumi tevékenység	Aktív jelenlét	30%
	Teszt		40%
<b>10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei</b>			
<input type="checkbox"/> Szemináriumok minimum 75% aktív jelenlét.			
<input type="checkbox"/> Átmenő jegy (5) elérése minden felmérési kategóriánál.			

Kitöltés dátuma

2020. 03. 17.

Szeminárium felelőse

Dr. Gidó Attila



Jóváhagyás dátuma

2020. 03. 31.

Intézetigazgató

Dr. Nagy Róbert Miklós

